Prima instanţă: Judecătoria Chişinău (sediul Centru) (jud. Daria Suşchevici)
Dosarul nr. 2r-736/23 (2-23007733-02-25r-24022023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

11 aprilie 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al
Curţii de Apel Chişinău

Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecătorul Budăi Nelea
Judecătorii Dașchevici Grigore și Bostan Angela

A judecat în ordinea art. 426 CPC al RM fără citarea părţilor, recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 24 ianuarie 2023, adoptată la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind anunțarea în căutare a debitorului Lîsaia Maria.

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Colegiul

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.</u>

La data de 16.01.2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată demersul privind anunțarea în căutare a debitorului Lîsaia Maria, *****.

În motivarea demersului executorul judecătoresc Stoian Grigore a invocat că, în procedura de executare silită se află documentul executoriu nr. 2-331/2020 din 02.06.2020 emis de Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, privind încasarea de la Lîsaia Maria, ***** în beneficiul OCN „ Mikro Kapital Company” SRL, *****, datoria în sumă totală de 152 956,13 lei.

A indicat că întru executarea hotărârii menționate, de către executorul judecătoresc au fost întreprinse măsurile de asigurare a executării și acțiuni de executare în conformitate cu prevederile art. 62, 63 ale Codului de executare. Astfel, prin încheierii nr. 176-8399/2020, s-a dispus intentarea procedurii de executare pe marginea documentului executoriu în cauză și numită în condițiile art. 62 Cod de executare, procedura de conciliere a părților, la care debitorul fiind citat legal nu s-a prezentat.

Susține că în urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

De asemenea menționează, că verificând informația procedurii de executare a constatat că, debitorul nu locuiește la adresa indicată, astfel, din informația deținută, executorul judecătoresc este în imposibilitate să întreprindă careva acțiuni de executare silită ținând cont că locul de aflare a debitorului nu este cunoscut.

Afirmă că scrisorile cu aviz expediate la adresa de domiciliu cunoscută a debitorului, nu au fost recepționate de către destinatar, iar la returul acestora fiind indicată mențiunea „nereclamat/plecat", ceea ce dovedește repetat că locul de aflare a debitorului nu este cunoscut. Mai mult, din ieșirile efectuate la adresa debitorului, ultimul nu a fost găsit și careva date ce ar indica locul de aflare nu s-a stabilit.

Relevă că luând în considerație suma debitorială considerabilă și că până la momentul de față nu este achitată, domiciliul debitorului nu este cunoscut, ceea ce face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, astfel este necesară stabilirea locului aflării debitorului și aplicarea sechestrului pe bunuri în prezența acestuia, cât și întocmirea actelor de executare silită în prezența debitorului, or legea prevede expres că la întocmirea actelor de executare silită prezența debitorului este obligatorie.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 72 Cod de executare al Republicii Moldova, a solicitat adoptarea unei încheieri privind căutarea debitorului Lîsaia Maria, *****.

Soluția instanței de fond ce constituie obiect al recursului

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 24 ianuarie 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind anunțarea în căutare a debitorului Lîsaia Maria.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Invocînd ilegalitatea încheierii instanţei de fond, la 9 februarie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat recurs asupra încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 24 ianuarie 2023.

În susţinerea argumentelor sale, recurentul a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în demersul înaintat, menționînd că prima instanță nu a efectuat o analiză a probelor administrate.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe, soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu admiterea demersului în modul în care a fost formulat.

Argumentele intimaţilor vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Intimata Lîsaia Maria, fiind înştiinţată legal despre judecarea recursului şi obligativitatea prezentării în adresa instanţei a referinţei la cererea de recurs înaintată de executorul judecătoresc Stoian Grigore nu a reacționat și nu a prezentat referința. Astfel, instanța de recurs concluzionând a judeca recursul declarat - în baza materialelor anexate la dosar.

Verificarea termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art.425 CPC*, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Completul judiciar remarcă că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul (Centru) din 24 ianuarie 2023 a fost expediată în adresa executorului judecătoresc la data de 25 ianuarie 2023, la materialele cauzei însă nu se atestă dovada recepționării acesteia de către recurent.

Cererea de recurs a fost depusă la 9 februarie 2023.

Raportînd normele legale precitate la circumstanţele speţei, Colegiul Civil consideră că, recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore a fost depus în interiorul termenului legal de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, în coraport cu cadrul legal aplicabil raportului juridic litigios, Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile alin. (3) art. 426 CPC al RM, *recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.*

Potrivit art. 427 lit. a) CPC al RM, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.*

Conform art. 428 CPC al RM, *(1) Decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii. (2) Copia deciziei se remite părţilor în termen de 5 zile de la data emiterii.*

Materialele cauzei denotă faptul că, în procedura executorului judecătoresc Stoian Grigore se află documentul executoriu nr. 2-331/2020 din 02.06.2020 emis de Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, privind încasarea de la Lîsaia Maria, ***** în beneficiul OCN „ Mikro Kapital Company” SRL, *****, datoria în sumă totală de 152 956,13 lei.

Prin încheierea nr. 176-8399/2020 din 26.08.2020, s-a dispus intentarea procedurii de executare pe marginea documentului executoriu în cauză și numită în condițiile art.62 Cod de executare al RM procedura de conciliere a părților.

Totodată se reține că, prin răspunsul Primarului comunei Tîrnova, executorul judecătoresc a fost informat că Lîsaia Maria are viză de domiciliu pe teritoriul comunei Tîrnova r-nul Dondușeni, **locuiește în gospodăria fiicei Ceban Alla de pe str. Păcii 13**, (...).

La data de 16.01.2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus în instanța de judecată demersul privind anunțarea în căutare a debitorului Lîsaia Maria, *****.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 24 ianuarie 2023, s-a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind anunțarea în căutare a debitorului Lîsaia Maria.

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău apreciază ca fiind întemeiat actul judecătoresc menționat din considerentele ce succed.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-şi cunoaşte drepturile şi îndatoririle. În acest scop statul publică şi face accesibile toate legile şi alte acte normative.

Articolul 25 Libertatea individuală şi siguranţa persoanei

(1) Libertatea individuală şi siguranţa persoanei sînt inviolabile.

(2) Percheziţionarea, reţinerea sau arestarea unei persoane sînt permise numai în cazurile şi cu procedura prevăzute de lege.

Articolul 28 Viaţa intimă, familială şi privată

Statul respectă şi ocroteşte viaţa intimă, familială şi privată.

Articolul 54 Restrîngerea exerciţiului unor drepturi sau al unor libertăţi

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului şi cetăţeanului.

(2) Exerciţiul drepturilor şi libertăţilor nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internaţional şi sînt necesare în interesele securităţii naţionale, integrităţii teritoriale, bunăstării economice a ţării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracţiunilor, protejării drepturilor, libertăţilor şi demnităţii altor persoane, împiedicării divulgării informaţiilor confidenţiale sau garantării autorităţii şi imparţialităţii justiţiei.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrîngerea trebuie să fie proporţională cu situaţia care a determinat-o şi nu poate atinge existenţa dreptului sau a libertăţii.

Prevederile relevante ale Codului de executare, adoptat prin Legea nr. 443 din 24 decembrie 2004, sunt următoarele:

Articolul 1. Sarcina şi scopul procedurii de executare

(1) Procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege.

Articolul 10. Executarea silită

(1) Executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile.

(2) Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea

dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare.

(3) Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

Articolul 21. Executorul judecătoresc

(1) Executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

Articolul 22. Drepturile şi obligaţiile executorului judecătoresc

(2) Executorul judecătoresc este obligat să întreprindă măsurile prevăzute de lege pentru executarea operativă a documentelor executorii şi să explice participanţilor la procesul de executare drepturile şi obligaţiile lor.

Articolul 44. Drepturile şi obligaţiile părţilor

(3) Debitorul este obligat să execute documentul executoriu, să declare în scris, pe propria răspundere, executorului judecătoresc, la solicitarea acestuia, toate veniturile, drepturile de creanţă deţinute şi bunurile sale, inclusiv cele care se află în proprietate comună pe cote-părţi, în devălmăşie sau care sînt gajate, precum şi locul aflării lor.

Articolul 72. Căutarea debitorului şi a bunurilor sale

(1) În cazul cînd prezenţa debitorului la anumite acţiuni de executare este impusă de lege, de documentul executoriu sau cînd executorul judecătoresc ori creditorul o consideră necesară, iar locul de aflare a debitorului nu este cunoscut, instanţa de judecată, la demersul executorului judecătoresc sau la cererea creditorului, adoptă o încheiere de căutare a debitorului. Demersul executorului judecătoresc privind căutarea debitorului se examinează pe baza materialelor anexate la demers. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

Curtea Constituțională a RM, în jurisprudența sa a reținut că executarea unei hotărâri judecătorești reprezintă ultima etapă a procesului judiciar și constituie un drept garantat de articolele 20 și 120 din Constituție, *i.e.* dreptul la executarea unei hotărâri judecătorești constituie o parte integrantă a dreptului la un proces echitabil. Potrivit articolului 120 din Constituție, respectarea sentințelor și a altor hotărâri definitive ale instanțelor judecătorești este obligatorie. Caracterul obligatoriu al hotărârilor judecătorești se exprimă prin obligativitatea executării acestora (a se vedea HCC nr. 39 din 14 decembrie 2017, § 49; HCC nr. 22 din 8 octombrie 2019, § 33).

Colegiul civil remarcă că pentru efectuarea anumitor acțiuni de executare silită este necesară prezența nemijlocită a debitorului, de asemenea deseori este necesară stabilirea locului unde acesta domiciliază, din aceste considerente legiuitorul a prevăzut procedura de căutare a debitorului, care, deși nu este o modalitate de executare silită propriu-zisă, este utilizată drept un mijloc de a constrânge debitorul de a se prezenta personal la executorul judecătoresc, cât și de a identifica posibilele bunuri aflate la domiciliul/sediul său.

Înaintarea cererii de anunțare în căutare a debitorului este condiționată de câteva situații: prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de lege; prezența debitorului la anumite acțiuni de executare este impusă de documentul executoriu; executorul judecătoresc ori creditorul consideră necesară prezența debitorului, iar locul de aflare a debitorului nu este cunoscut.

Cererea/demersul de anunțare în căutare poate fi înaintat de către creditor sau de către executorul judecătoresc.

Cererea sau demersul trebuie să fie motivate și să facă trimitere la cel puțin una din circumstanțele indicate supra și probată prin materiale anexate.

Prin urmare, în contextul situației de fapt constatată și a normelor de drept citate, Colegiul civil consideră întemeiat raționamentul primei instanțe cu privire la faptul că demersul executorului judecătoresc este unul neîntemeiat.

În corespundere cu prevederile art. 70 alin. (2) al Codului de executare, executorul judecătoresc urmează să întreprindă imediat toate acţiunile necesare în vederea executării hotărîrii judecătoreşti.

Prin urmare, Completul judiciar ține să remarce rolul activ al executorului judecatoresc privind stabilirea locului de aflare a debitorului, care presupune realizarea tuturor măsurilor posibile în vederea stabilirii locului aflarii debitorului, comunicarea actelor de procedură, cît și întreprinderea altor măsuri de stabilire a locului aflării debitorului.

Din actele anexate de executorul judecătoresc la demersul înaintat se reține că, potrivit documentului executoriu nr. 2-331/2020 din 02.06.2020 emis de Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni, domiciliul debitorului este indicat în r-nul.Dondușeni, s.Tîrnova.

Totodată se reține că, prin răspunsul Primarului comunei Tîrnova din 31 mai 2022, executorul judecătoresc a fost informat că Lîsaia Maria are viză de domiciliu pe teritoriul comunei Tîrnova r-nul Dondușeni, **locuiește în gospodăria fiicei Ceban Alla de pe str. Păcii 13**, (...).

La caz însă nu se atestă nici o acțiune din partea executorului judecătoresc în vederea verificării aflării debitorului și bunurilor acesteia la adresa menționată supra.

Mai mult, Completul judiciar ține să menționeze că, principiul rolului activ al executorului judecătoresc este dedus și din art. 8 lit. a) al Legii nr. 113/2010, potrivit căruia executorul judecătoresc este obligat să aibă un rol activ pe parcursul întregului proces de executare, depunînd efort pentru realizarea prin mijloace legale a obligaţiei prevăzute în documentul executoriu, respectînd drepturile părţilor în procedura de executare şi ale altor persoane interesate. În cadrul procedurii de executare executorului îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procedurii de executare. Acțiunile procedurale de executare sunt realizate de executorul judecătoresc din oficiu, conform consecutivității stabilite de Codul de executare, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Pentru asigurarea celerității procedurii de executare, legea instituie o obligație de desfășurare **periodică și sistematică** a acțiunilor de executare, nu doar la intentarea procedurii de executare.

Raportând circumstanţele de fapt ale cauzei la prevederile legale enunţate mai sus şi ţinând cont de faptul că încheierea instanţei de fond este una legală şi întemeiată, iar argumentele invocate de către executorul judecătoresc Stoian Grigore au fost calificate de Completul judiciar ca fiind lipsite de suport probatoriu, instanța de recurs concluzionează despre faptul că recursul declarat este neîntemeiat - motiv din care acesta urmează a fi respins, menţinând integral încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 24 ianuarie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) şi art. 426 CPC RM, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

D e c i d e:

Recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore - **se respinge.**

Se menţine încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Centru) din 24 ianuarie 2023, adoptată la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind anunțarea în căutare a debitorului Lîsaia Maria.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul Budăi Nelea

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela